

BIM-põhine ehitusloa menetlus

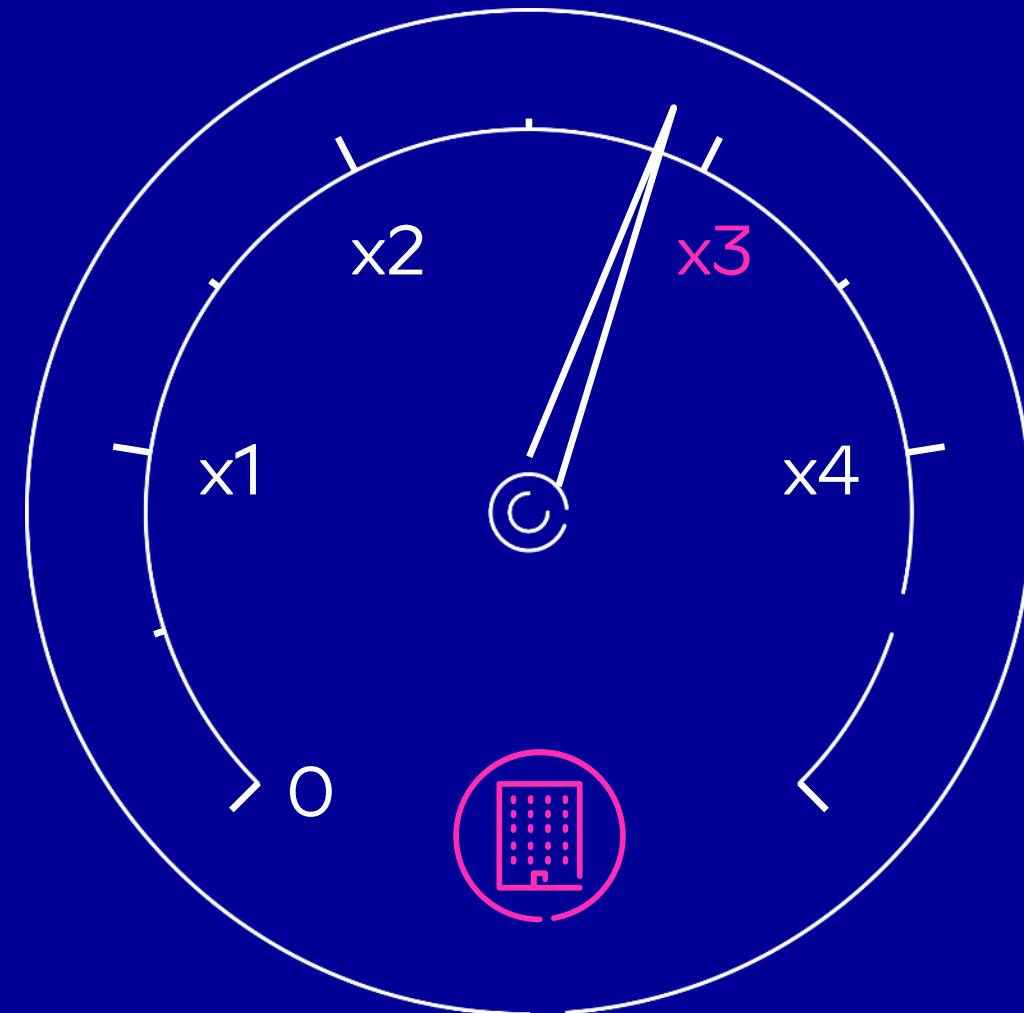
MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTERIUM

Christopher Raitviir/ **BIM Projektijuht**

20. oktoober 2021 / **BIM seminar 2021**

Eesmärk:
suurendada
tootlikkust 3x

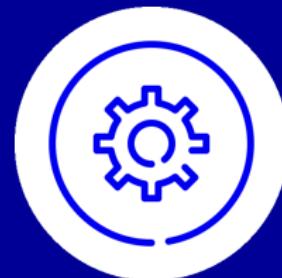
- + Valitsuse plaan on suurendada ehitussektori tootlikkust 3x aastaks 2030
- + Praegune tootlikkus alla EL keskmise

Valitsuse roll

Seadusandlus

Suunata ja mõjutada uute lahenduste vastuvõtmist, kasutades asjakohaseid õigusakte

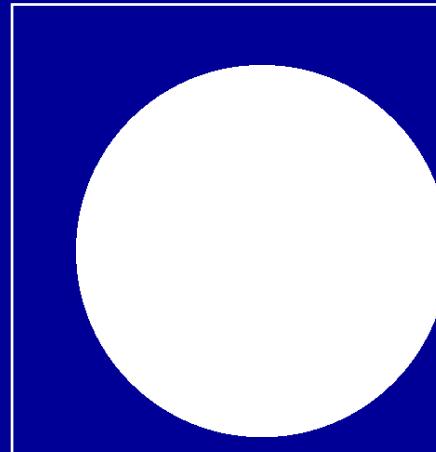
Protsesside parendamine

Kaardistada ja täiustada olemasolevaid protsesse, toetada uute tööriistade ja meetodite kasutuselevõttu

Haridus

Töötada välja õppekavad ja valitsuse korraldused, et arendada oskusi uuenduslike lahenduste leidmiseks

Luua keskkond turvaliseks ja usaldusväärseks andmehetuseks

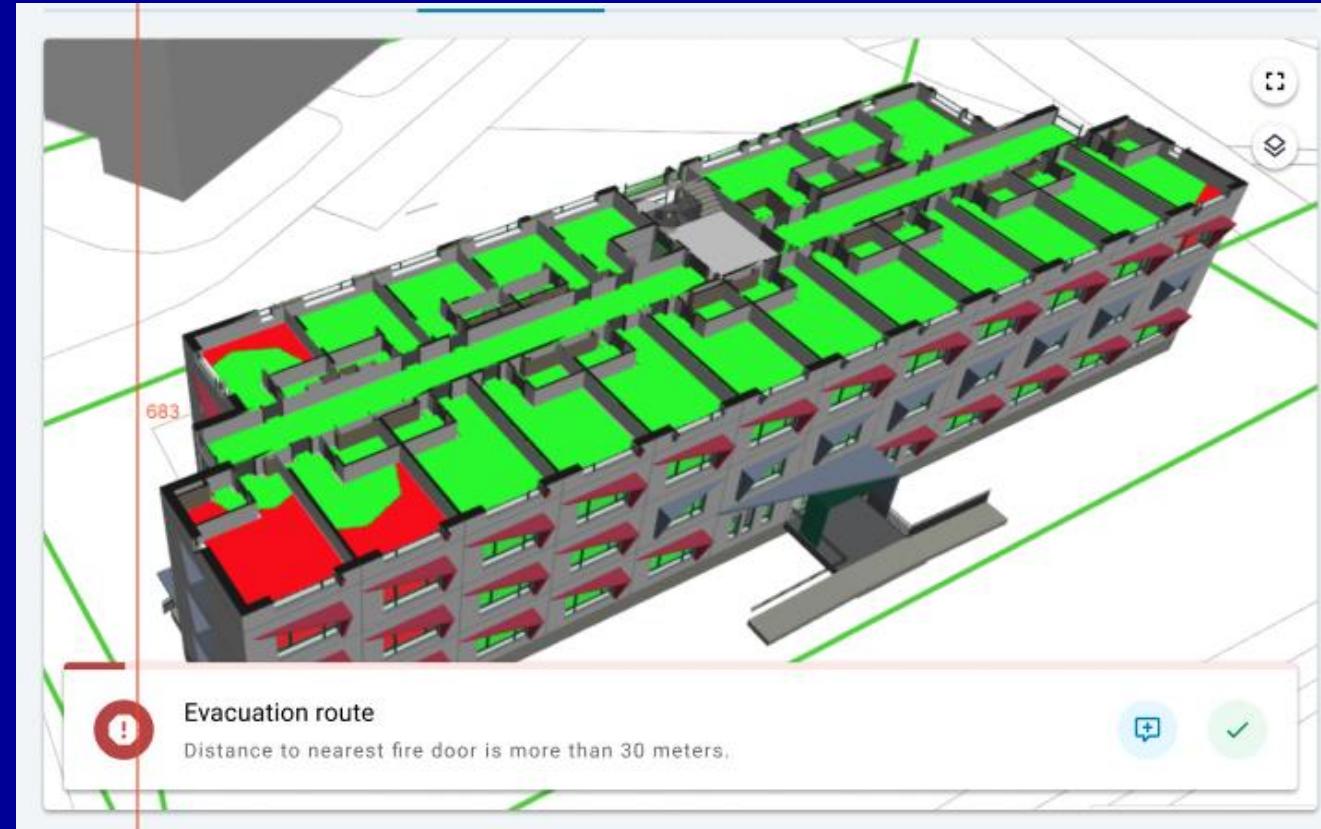
[>> e-ehituse platvorm](#)

EHR arendus

III kv 2020 – III kv 2021

EHR ehitusloa menetlusprotsessi täiendatakse BIM mudelitega ning lisatakse järgnevad funktsionaalsed komponendid:

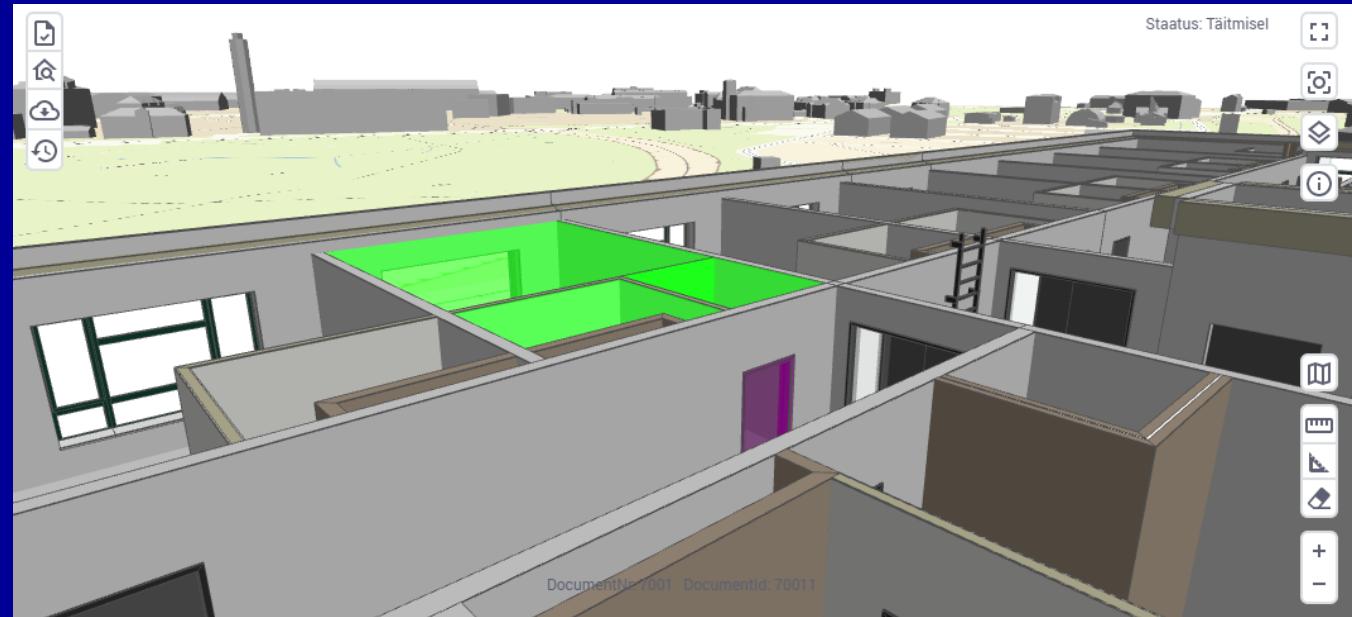
- + Mudeli üleslaadimine ja ladustamine;
- + Mudelist andmete väljalugemine ja ekstraktitud andmete salvestamine;
- + Mudeli visualiseerimise lahendus;
- + Automaatkontrollide mehhanism /mootor;
- + Automaatkontrollid (automaatkontrollide mootoril käivitatavad);
- + Kasutajaliides;
- + Teenuse haldaja vaade;

Mida me kontrollime?

Teostakse ca **60 automaatkontrolli**, mille hulka kuuluvad nõuded järgnevatest määrustest ja seadustest:

- + M85 Eluruumile esitatavad nõuded;
- + M97 Nõuded ehitusprojektile;
- + M28 Puudega inimeste erivajadused;
- + EhS Projekteerimistingimused;
- + M62 Nõuded ehitusprojekti ekspertiisile;
- + M17 Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded ja nõuded tuletõrje veevarustusele

Mudelid peavad vastama AST BIM nõuetele!

AST ühised BIM nõuded

Aug 2019 – Dets 2021

www.eehitus.ee/juhendid/bim/

- + Ühtne juhend hoonetele ja taristule
- + AST juhendi teostatavuse kontroll ja täiendamine
- + **Sisendiks tulevaste EVS standardi (-te) koostamisele, Ehitisregistri uuringutele ja arendustele ning tarkvara edasimüüjate juhendmaterjalidele**
- + Andmesisutabelite detailne testimine
- + **Etalonmudeli teostamine**

BIM nõuetekohased andmesisu tabelid

- + Kasutaja määratud atribuutide komplekt
- + 51 tabelit Exceli formaadis

+ AR
+ EK
+ KVJ
+ VKS
+ EL

Nr	IFC 2G referents (A - Z)	ES	EP	PP	TP	TE	Omaduste kogum	Selgitused
1	<u>Arhitektuur (sh sise- ja maaistikuarhitektuur)</u>			X	X	X	-	Nähtavale jäävad talad (ruumiplaneeringu osad)
1.1	<u>IfcBeamType (tala)</u>		X	X	X	X	AR_Hoone	Hoone, maja
1.2	<u>IfcBuilding (hoone)</u>	X	X	X	X	X	-	Hajastus, teed, katendid, topograafia, välisvarustus, fassaadipesu süsteem, korstnad
1.3	<u>IfcBuildingElementProxyType (objekt)</u>	X	X	X	X	X	AR_Korpus	Hoone korused
1.4	<u>IfcBuildingStorey (korpus)</u>	X	X	X	X	X	-	Nähtavale jäävad postid (ruumiplaneeringu osad)
1.5	<u>IfcColumnType (post)</u>	X	X	X	X	X	AR_Rippa	Rippa (moodul ripplae, kinni ehitatud, ripplae töusud ja sirmid)
1.6	<u>IfcCoveringType CEILING (riplagi)</u>		X	X	X	X	AR_Põrandakate	Põrandakatted (parkett, epo, pvc, valip jne)
1.7	<u>IfcCoveringType FLOORING (põrandakatted)</u>		X	X	X	X	AR_Siseviimistlus	Siseviimistlus (seinakatted, akustilised katted, lae värvkatted)
1.8	<u>IfcCoveringType CLADDING (siseviimistlus)</u>		X	X	X	X	-	Muud pinnakatted (fassaadikatted, katusekatted, raamistused, karnisid jne)
1.9	<u>IfcCoveringType (pinnadetalid)</u>	X	X	X	X	X	AR_Rippfassaad	Rippfassaadi, klaasfassaadi, klaasvaheseinad jne
1.10	<u>IfcCurtainWallType (rippfassaad)</u>	X	X	X	X	X	-	Fassaadi varustus, sildid, viidad, tarvikud, rennid, päikesepaneelid jne
1.11	<u>IfcDiscreteAccessoryType (tarvik)</u>	X	X	X	X	X	AR_Uks	Uksed, luugid tehnosüsteemide teenindamiseks
1.12	<u>IfcDoorStyle (uks)</u>	X	X	X	X	X	-	Mööbel (kohtkindel ja liigutatav) ja sisustus
1.13	<u>IfcFurnitureType (mööbel)</u>	X	X	X	X	X	AR_Valgusti	Valgustid (sh välisvalgustid)
1.14	<u>IfcLightFixtureType (valgusti)</u>		X	X	X	X	-	Rippfassaadi, klaasvaheseina, klaasiröödupiirde raamistik
1.15	<u>IfcMemberType (kandev element)</u>	X	X	X	X	X	-	Seina sees olev ava akna või ukse jaoks, vahelae ava trepi jaoks jne
1.16	<u>IfcOpeningElement (avaelement)</u>	X	X	X	X	X	-	Rippfassaadi, klaasvaheseina, klaasiröödupiirde paneelid ja tahvlid
1.17	<u>IfcPlateType (plaat)</u>	X	X	X	X	X	-	Piirded, käspuud, alad, tarad, balustraaid jne
1.18	<u>IfcRailingType (piire)</u>	X	X	X	X	X	-	Kaldteed, rambid
1.19	<u>IfcRamp (ramp)</u>	X	X	X	X	X	AR_Ramp	Kaldteed, rambid
1.20	<u>IfcSanitaryTerminalType (santehnika)</u>	X	X	X	X	X	AR_Santehnika	Santehnika (vannid, bideed, dušid, valamu segistid, pissuarid)
1.21	<u>IfcSite (kinnistu)</u>	X	X	X	X	X	AR_Kinnistu	Kinnistu, krunt
1.22	<u>IfcSlabType ROOF (katus)</u>	X	X	X	X	X	AR_Katus	Katused, katuslaed
1.23	<u>IfcSlabType (vahelagi)</u>	X	X	X	X	X	AR_Vahelagi	Vahelaid, aluspõrandad, terrassid, suured platelemendid
1.24	<u>IfcSpaceType (ruum)</u>	X	X	X	X	X	AR_Ruum	Ruumid
1.25	<u>IfcStair (trepp)</u>	X	X	X	X	X	-	Trepid
1.26	<u>IfcTransportElementType (lift)</u>	X	X	X	X	X	-	Liftid, eskalaatorid
1.27	<u>IfcWallType (sein)</u>	X	X	X	X	X	AR_Sein	Seinad
1.28	<u>IfcWindowState (aken)</u>	X	X	X	X	X	AR_Aken	Aknad, katuseaknad, suitsuluugid, ventilatsiooni restid
1.29	<u>IfcZone (tsoon)</u>		X	X	X	X	-	Tuletökkeseksioonid

A IFC2X3 standardile vastav IfcTypeProduct (klikkitavad). Punasega märkeeritud PredefinedType tase, seal kus vajalik.

B X sümboleerib, et on tarvilik modelleerida ning veeru päisesest leib, mis etapis on tarvilik modelleerida

C Viirutusega on märkeeritud need elementid, mille kohta on tarvilik esitada selles etapis mahutodeloend

D Viide konkreetse elemendi andmesisu nõuetele (häpperlin järgmiste excel'i töölehele). Eksportdatat omaduste kogum peab olema täpselt sellise kirjapildiga.

E Selgitus, mis elemendid kuuluvad selle IFC referentsi hulka (vt ka alamleht "IFC klassid")

Omadus / Atribuut	IFC Property Set	IFC reference	Data Type	Näide	User defined property set: AR_Põrandakate					Selgitus
					ES	EP	PP	TP	TE	
001_Nimetus	-	IfcCovering.Name	IfcLabel	Puitlaudis						Korrektne üldnimetus põrandakatte kohta listist
200_Materjal	(2)	Pset_CoveringCommon	Material	IfcLabel	Tamme parkett 1-lipiline					Põrandakatte materjal
205_Tuup		Pset_CoveringCommon	Reference	IfcIdentifier	PK-01					Põrandakatte tüüp projekts
210_Paksus	(1)	Pset_CoveringCommon	TotalThickness	IfcPositiveLengthMeasure	22					Põrandaka kogupaksus (sh alusmaterjal paigaldusjooks)
215_Tulekindlusklass		Pset_CoveringCommon	FlammabilityRating	IfcLabel	CflS1 (B1)					Põrandakatte tulekindlusklass
220_Viimistlus		Pset_CoveringCommon	Finish	IfcText	Ölitatud	(6)				Põrandakatte viimistlus, selle olemasolu
225_Pindala		Base Quantities	CoveredArea	IfcAreaQuantity	60,0					Põrandakatte netopindala (ilmavateta ja mahaläikamisteta)
230_Niiuskuskindlus	(3)	-	-	IfcBoolean	FALSE					Kas põrandakate peab olema niiuskuskindel või mitte ?
245_Aluspind		-	-	IfcText	Pahteldatud kipsplaat					Põrandakatte aluspinnna kirjeldus
900_Tootja		Pset_ManufacturerTypeInforma	Manufacturer	IfcLabel	Parkett OÜ					Elemendi tootja
905_Mudel		Pset_ManufacturerTypeInforma	ModelReference	IfcLabel	HG Lux 1-l tamm Milan					Elemendi referents, mudeli tunnus või nimetus
910_Tooteinfo		-	-	IfcText						Elemendi suhteline link tootelehele
915_Kasutus_ ja_hooldusjuhend		-	-	IfcText						Elemendi suhteline link kasutus- ja hooldujuhendile

1 Millise projekti osapoole kohustuste hulka kuulub vaikimisi konkreetse elemendi andmesisu tagamine

2 Omaduse või atribuudiinfo täpne nimekuju

3 Viide IFC standardi järgsele omadusele kogumile

4 Viide IFC standardi järgsele omadusele

5 Andmevälja tüüp

6 Andmevälja näide ilma ühikuteta. Heleoranžil taust tähendab, et sellel omadusel või parameetril on eeldefineeritud valikud.

7 Mis hetkel mingi andmevälja tekib või peab olema usaldusväärne. Andmeväljad peavad muutuma ajas täpsemaks

8 Lihtsönaline selgitus andmevälja sisule.

Kasutaja määratud atribuutide komplektid

User defined property set: AR_Hoone										
Omadus / Atribuut	IFC Property Set	IFC reference	Data Type	Näide	ES	EP	PP	TP	TE	Selgitus
001_Nimetus	-	IfcBuilding.LongName	IfcLabel	Büroohoone	●	●	●	●	●	Hoone üldnimetus (kasutust iseloomustav)
030_Hoone_aadress	-	IfcBuilding.BuildingAddress	IfcLabel	Lelle 24, Tallinn	●	●	●	●	●	Hoone postiaadress
700_EHR_kood	-		IfcLabel		●	●	●	●	●	Hoone EHR kood
701_ETAK_id	-		IfcLabel		●	●	●	●	●	Hoone ETAK identifikaator
702_ADS_id	-		IfcLabel		●	●	●	●	●	Hoone ADS identifikaator
035_Sprinkler	Pset_BuildingCommon	SprinklerProtection	IfcBoolean	TRUE	●	●	●	●	●	Kas hoones on sprinkler kohustuslik?
040_Kõrgus	BaseQuantities	TotalHeight	IfcLengthMeasure	25.1	●	●	●	●	●	Hoone kõrgus ümbritsevast maapinnast
041_Sügavus			IfcLengthMeasure	5.0	●	●	●	●	●	Hoone sügavus ümbritsevast maapinnast
045_Hoonealune_pindala	BaseQuantities	SiteCoverage	IfcAreaMeasure	8000.1	●	●	●	●	●	Hoonealune pind (maapealne)
050_Netto_pindala	BaseQuantities	NetFloorArea	IfcAreaMeasure	10284.8	●	●	●	●	●	Hoone netopindala
055_Netto_ruumala	BaseQuantities	NetVolume	IfcVolumeMeasure	40054	●	●	●	●	●	Hoone netoruumala
703_Kasutajate_arv	Pset_SpaceOccupancyRequirements	OccupancyNumber	IfcInteger	55	●	●	●	●	●	Kasutajate arv hoones

User defined property set: AR_Ruum										
Omadus / Atribuut	IFC Property Set	IFC reference	Data Type	Näide	ES	EP	PP	TP	TE	Selgitus
100_Nimi	-	IfcSpace.LongName	IfcLabel	Lift	●	●	●	●	●	Ruumi nimetus valikust (TALO2000)
105_Number	-	IfcSpace.Name	IfcLabel	101	●	●	●	●	●	Ruumi tähistus vastavalt BIM rakenduskavas kokkulepitule
110_Tüüp	Pset_SpaceCommon	Reference	IfcIdentifier	Üldkasutatav pind	●	●	●	●	●	Ruumi tüüp valikust (RKAS)
115_Kategooria	Pset_SpaceCommon	Category	IfcLabel	liftiruum	●	●	●	●	●	Hoone iseloomule vastav ruumide jaotus vastavalt BIM rakenduskavas kokkulepitule
120_Pindala	Base Quantities	NetFloorArea	IfcAreaMeasure	20.0	●	●	●	●	●	Ruumi netopindala
125_Turvatoon	-	-	IfcLabel	Punane	●	●	●	●	●	Ruumile omistatud turvatsoon (jaotus täpsustakse turvakontseptsiooniga)
720_Köetav_pind			IfcBoolean	TRUE	●	●	●	●	●	Kas tegemist on köetava pinnaga?
721_Ruumitemperatuuriga_pind			IfcBoolean	TRUE	●	●	●	●	●	Kas tegemist on ruumitemperatuuriga pinnaga, mis on köetava pinna osapind?
722_Eluruumi_number			IfcLabel	-	●	●	●	●	●	Korteri (eluruumi) number (mitteelurumi vms korral "-") [vastavalt Määrus 57-le]
723_Mitteelurumi_number			IfcLabel	-	●	●	●	●	●	Mitteelurumi (nt. Kohvik, salong vms) number (eluruumi korral "-") [vastavalt Määrus 57-le]
009_CCI-EE_klassifikaator	-	IfcClassificationReference	IfcText	<CS>+BAE	●	●	●	●	●	Kodeering lähtuvalt klassifikaatorist

Väljakutsed: Seadusandlus

Puudega inimeste erivajadustest tulenevad nõuded ehitisele

Vastu võetud 29.05.2018 nr 28

Määrus kehtestatakse ehitusseadustiku § 11 lõike 4 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Määruse kohaldamisala ja eesmärk

- (1) Määrusega kehtestatakse puudega inimeste erivajadusi arvestades nõuded ehitisele, eesmärgiga tagada puudega inimeste takistuseta ehitise kasutamine.
- (2) Määrust kohaldatakse järgmisele ehitisele või selle osale:
- 1) kus osutatakse avalikkusele suunatud teenust;
  - 2) asulasisene avalikult kasutatav tee ja avalikkusele ligipääsetav eratee;
  - 3) ehitis või selle osa, mis planeeringu või projekteerimistingimuste kohaselt peab vastama puudega inimeste erivajadustest tulenevatele nõuetele.
- (3) Ehitis ja selle osa vastab määruses sätestatud puudega inimese erivajadust arvestava takistuseta liikumise ja ehitise kasutamise nõuetele ka juhul, kui ehitis ja selle osa vastab muule asjakohasele tehnilisele normile või standardile või on puudega inimese erivajadust arvestatud muul asjakohasel viisil.

Väljakutsed: Seadusandlus ja BIM nõuded

- + Kõik BIM tarkvarad ei suuda kõigile BIM nõuetele vastavat infot väljastada IFC formaatti
- + BIM nõuetes ei ole kajastatud kõike informatsiooni, mis on tarvilik seadusandlusest tulenevate nõuete kontrolliks
- + Seadusandlus jätab kohati liiga palju tölgendamisvõimalust
- + Rahvusvaheline koostöö

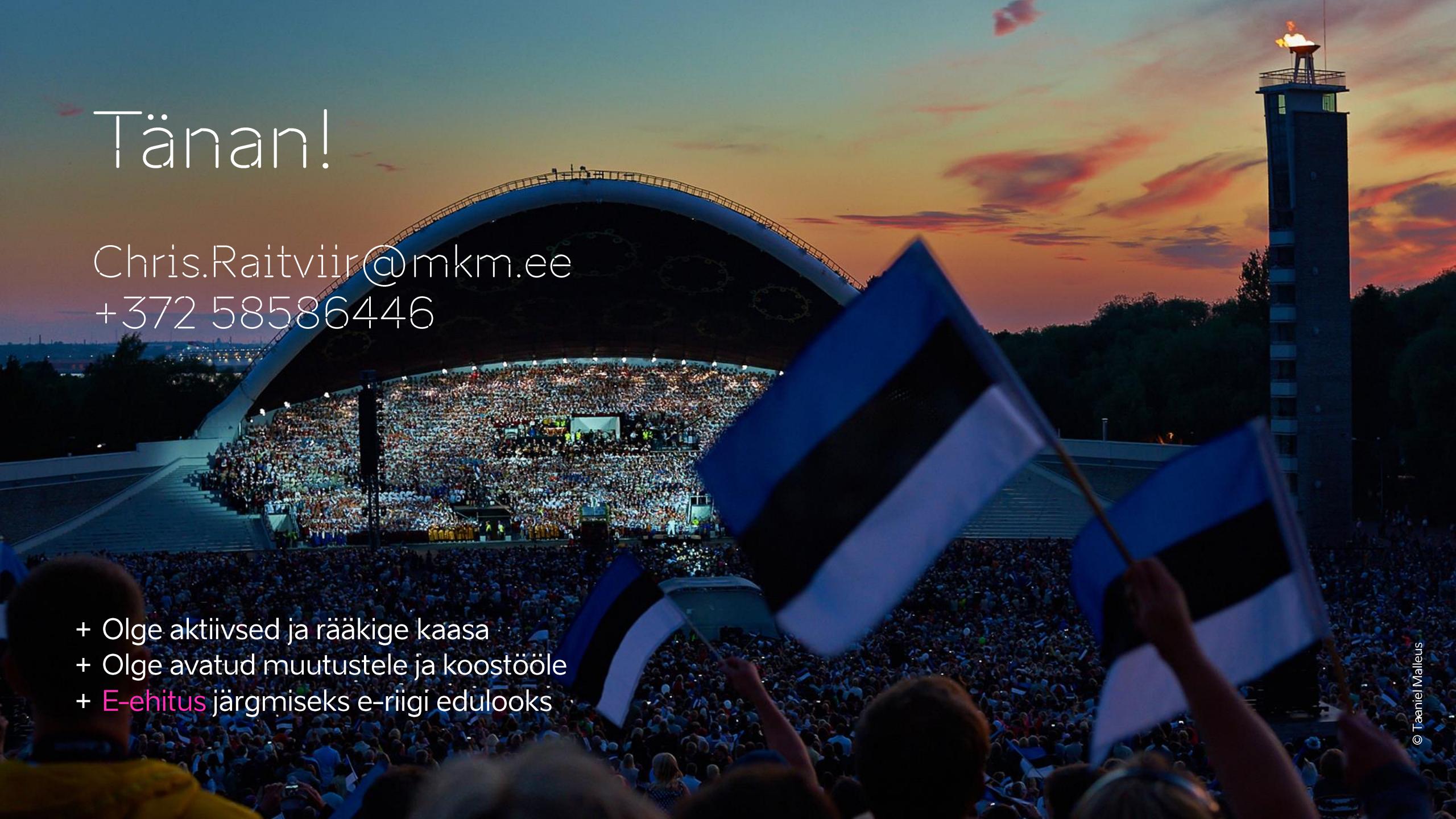
RIR

Miks me seda teeme?

- + Kiirendame ehituslubade protsessi
- + Muudame selle protsessi ühtlaseks ja läbipaistvaks
- + Võimaldame sektoril innovatiivselt töötada
- + Rajame vundamendi tuleviku tehnoloogiatele

Tänan!

Chris.Raitviir@mkm.ee
+372 58586446

- + Olge aktiivsed ja rääkige kaasa
- + Olge avatud muutustele ja koostööle
- + E-ehitus järgmiseks e-riigi edulooks